

UMIEJĘTNOŚCI PRACY ZESPOŁOWEJ

PODRĘCZNIK Z METODAMI I NARZĘDZIAMI
do rozwoju umiejętności miękkich wśród młodzieży

UMIEJĘTNOŚCI PRACY ZESPOŁOWEJ

Czym są i dlaczego są takie ważne?

- Czy sprawia ci radość praca i współpraca z innymi ludźmi?
- Czy wolisz pracować sam?

Na różnych etapach swojego życia na pewno zdarzyło ci się być członkiem zespołu lub grupy. Może grałeś w gry zespołowe albo byłeś zaangażowany w lokalne projekty społeczne. Na pewno byłeś częścią grupy w klasie szkolnej od wczesnego dzieciństwa. Niektórzy ludzie to urodzeni gracze zespołowi, podczas gdy dla innych praca w grupie może stanowić wyzwanie i wymagać cierpliwości. Jeśli się nad tym zastanowisz, będziesz prawdopodobnie w stanie rozpoznać sytuacje, w których bycie w grupie pokazało to, co w tobie najlepsze lub najgorsze.

Umiejętność pracy zespołowej ma kluczowe znaczenie dla twojego zatrudnienia. Dobrze o niej myśleć jak o zbiorze wielu związanych ze sobą umiejętności, a nie o jednej, niezależnej. Zespoły i grupy często ponoszą porażkę z powodu braku jednej z nich. Żaden zespół nie będzie funkcjonował efektywnie bez umiejętności komunikacyjnych i umiejętności zarządzania czasem.

Jak korzystać z tego podręcznika?

Możesz pracować z kolejnymi rozdziałami podręcznika samodzielnie albo w grupie. Twój mentor/opiekun/lider pomoże ci zdecydować, które podejście lepiej odpowiada twoim indywidualnym potrzebom.

Jeżeli nie przeczytałeś jeszcze części „Wstęp i podstawowe informacje”, zrób to teraz. Dowiesz się z niej jak najlepiej wykorzystać ten podręcznik.

Jeśli potrzebujesz miejsca na notatki lub zapisanie swoich działań, użyj dodatkowej kartki papieru.

UMIEJĘTNOŚCI PRACY ZESPOŁOWEJ

Efekty uczenia się

W tej części:

- Zastanowisz się nad różnymi rolami w zespole i nad tym, w jaki sposób pracujesz z innymi ludźmi.
- Przemyślisz to, w jaki sposób możesz stać się lepszym członkiem zespołu.
- Odkryjesz swoje umiejętności pracy zespołowej i zdecydujesz, jak możesz nad nimi pracować.
- Rozpoznasz sytuacje lub zadania w których bierzesz udział, a następnie spróbujesz wprowadzić do nich niektóre z technik pracy zespołowej.
- Ocenisz, jak twoje umiejętności się rozwinęły w wyniku tych działań i jak możesz dbać o ich dalszy rozwój.

Pamiętaj! Twoje umiejętności nie rozwiną się przez jedną noc. Będziesz musiał poświęcić trochę czasu, aby wykonać poniższe zadania, a następnie wykorzystać swoje umiejętności w praktyce i sprawdzić, jak bardzo udało ci się je rozwinąć.

Jeśli potrzebujesz wsparcia, poproś kogoś o pomoc przy pracy nad tym rozdziałem. Może to być nauczyciel, pracownik młodzieżowy, trener, mentor, doradca zawodowy lub ktoś, kto pełni podobną rolę.

Ten etap podróży nieco różni się od poprzednich i będzie skupiać się na pojedynczych umiejętnościach miękkich, które już przepracowałeś, aby pomóc ci rozwinąć umiejętności związane z pracą zespołową. Najpierw jednak zobaczmy, gdzie znajdujesz się przed rozpoczęciem tego etapu podróży. Czas na sprawdzenie twoich umiejętności.

Poniższa tabela pomoże ci zaplanować i monitorować twój postęp podczas podróży:

Aspekt	Data rozpoczęcia	Data zakończenia	Twoje notatki
Pierwszy test umiejętności			
Praktyczne zadania			
Plan działania			
Refleksja, samoocena i ponowny test umiejętności			
Kolejne kroki			

PRZED PODRÓŻĄ - TEST UMIEJĘTNOŚCI

Pomyśl o sytuacjach, w których byłeś częścią grupy, od dzieciństwa, aż do teraz.

Co dobrze działało w tych grupach?
Czy było coś, co można było poprawić?

Zrób notatki w tabelce poniżej.

Grupa, której byłem częścią:	
Co dobrze działało:	Co można było poprawić:

Pomyśl albo przedyskutuj, dlaczego dobra praca zespołowa jest ważna w tych grupach? Co mogłoby pójść nie tak, gdyby członkowie grup nie pracowali razem? Nie musisz nic zapisywać.

Teraz sprawdź swoje umiejętności.

Krok 1.

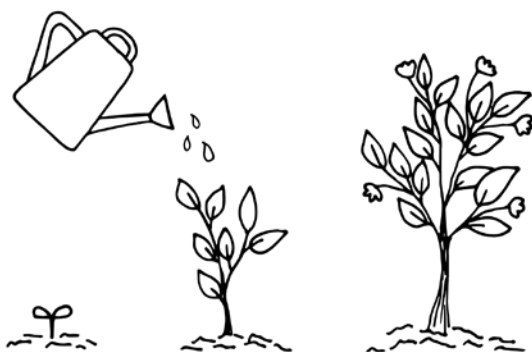
Zaznacz w tabeli te miejsca, które najlepiej oddają aktualny poziom twoich umiejętności.

Możesz pokolorować swoje odpowiedzi albo oznaczyć je symbolem X, a następnie połączyć linią, która wyznaczy poziom twoich obecnych umiejętności. Możesz to zrobić samodzielnie lub poprosić kogoś o pomoc.

		Rozwijające się		Utrwalane	Ukształtowane	
		Nigdy – to dla mnie trudne	Rzadko	Czasami	Często	Zawsze – nie ma problemu
	Przykład: <i>Lubię pracować z innymi ludźmi, dzielić się pomysłami i zadaniami w celu osiągnięcia wspólnego celu.</i>	1	2	3	4	5
1	Lubię pracować z innymi ludźmi, dzielić się pomysłami i zadaniami w celu osiągnięcia wspólnego celu.	1	2	3	4	5
2	Mam motywację do wykonywania swoich zadań, ale wiem też, kiedy poprosić o pomoc innych ludzi.	1	2	3	4	5
3	Ufam innym ludziom i akceptuję ich sposób wykonywania zadań.	1	2	3	4	5
4	Jestem dobrym słuchaczem i przyjmuję do wiadomości nowe sposoby wykonywania pracy.	1	2	3	4	5
5	Rozumiem znaczenie mowy ciała w efektywnej komunikacji.	1	2	3	4	5
6	Szanuję pomysły i wartości kulturowe innych ludzi i radzę sobie z konfliktami.	1	2	3	4	5
7	Rozumiem swoją rolę w większym zespole.	1	2	3	4	5
8	Znajduję kreatywne rozwiązania problemów.	1	2	3	4	5
9	Ustalam cele i planuję działania zmierzające do ich osiągnięcia.	1	2	3	4	5
10	Informuję innych o postępie pracy i daję im znać o ewentualnych opóźnieniach.	1	2	3	4	5

Zaznacz pole, które najlepiej oddaje twój ogólny poziom umiejętności związanych z pracą zespołową.

Ogólnie, moje umiejętności pracy w zespole są:	Rozwijające się	Utrwalane	Ukształtowane
--	-----------------	-----------	---------------

Rozwijające się = twoje umiejętności zaczynają rosnąć.

Utrwalane = ćwiczysz i rozwijasz swoje umiejętności, ale możesz osiągnąć więcej.

Ukształtowane = rozwinąłeś swoje umiejętności na tyle dobrze, że stały się częścią twojej codziennej rutyny.

Krok 2.

Poproś kogoś, kto dobrze cię zna, by zaznaczył w tabeli poniżej pola, które najlepiej oddają poziom twoich umiejętności. Może to być nauczyciel, pracownik młodzieżowy, mentor, doradca zawodowy lub ktoś w podobnej roli. Ktokolwiek to będzie, nie powinien wcześniej widzieć twoich odpowiedzi!

Ocena dokonana przez:		Rozwijające się		Utrwalane	Ukształtowane	
		Nigdy – to dla mnie trudne	Rzadko	Czasami	Często	Zawsze – nie ma problemu
Relacja z podopiecznym:						
	Przykład: Lubi pracować z innymi ludźmi, dzielić się pomysłami i zadaniami w celu osiągnięcia wspólnego celu.	1	2	3	4	5
1	Lubi pracować z innymi ludźmi, dzielić się pomysłami i zadaniami w celu osiągnięcia wspólnego celu.	1	2	3	4	5
2	Ma motywację do wykonywania swoich zadań, ale wie też, kiedy poprosić o pomoc innych ludzi.	1	2	3	4	5
3	Ufa innym ludziom i akceptuje ich sposoby wykonywania zadań.	1	2	3	4	5
4	Jest dobrym słuchaczem i przyjmuje do wiadomości nowe sposoby wykonywania pracy.	1	2	3	4	5
5	Rozumie znaczenie mowy ciała w efektywnej komunikacji.	1	2	3	4	5
6	Szanuje pomysły i wartości kulturowe innych ludzi i radzi sobie z konfliktami.	1	2	3	4	5
7	Rozumie swoją rolę w większym zespole.	1	2	3	4	5
8	Znajduje kreatywne rozwiązania problemów.	1	2	3	4	5
9	Ustala cele i planuje działania zmierzające do ich osiągnięcia.	1	2	3	4	5
10	Informuje innych o postępie pracy i daje im znać o ewentualnych opóźnieniach.	1	2	3	4	5

Zaznacz pole, które najlepiej oddaje ogólny poziom umiejętności pracy w zespole podopiecznego.

Ogólnie, jej/jego umiejętności pracy w zespole są:	Rozwijające się	Utrwalane	Ukształtowane
--	-----------------	-----------	---------------

Rozwijające się = twoje umiejętności zaczynają rosnąć.

Utrwalane = ćwiczysz i rozwijasz swoje umiejętności, ale możesz osiągnąć więcej.

Ukształtowane = rozwinąłeś swoje umiejętności na tyle dobrze, że stały się częścią twojej codziennej rutyny.

Krok 3.

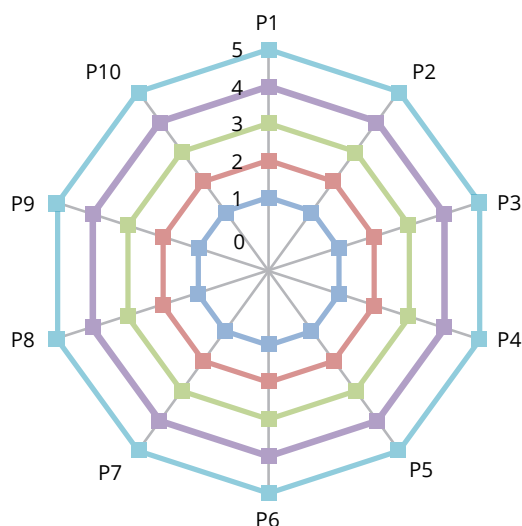
Przedstaw swoje odpowiedzi w formie diagramu-pajęczyny.

P1 - P10 odpowiadają kolejnym pytaniom. Przy każdym pytaniu, na które odpowiedziałeś „5”, zaznacz niebieski punkt. Jeśli wybrałeś „4”, zaznacz fioletowy, „3” - zielony, „2” - czerwony, a „1” - granatowy.

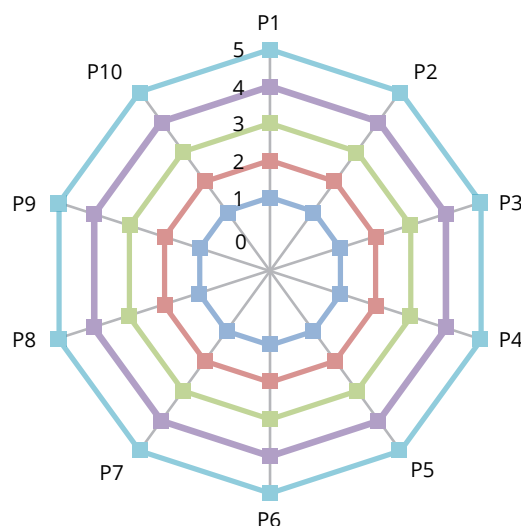
Po zaznaczeniu wszystkich punktów połącz je linią. Finalny diagram powinien przypominać pajęczą sieć o różnych kształtach, w zależności od twoich odpowiedzi.

Jeśli potrzebujesz więcej wskazówek, zajrzyj do rozdziału **Wstęp i podstawowe informacje**.

Moje odpowiedzi:

Odpowiedzi drugiej osoby:

Przedyskutujcie wasze rezultaty.

- Czy wasze diagramy są podobne, czy też różnią się od siebie?
- Czy inni ludzie postrzegają cię w taki sam sposób, w jaki ty widzisz siebie?

Zdecydujcie razem, jakie są twoje mocne i słabe strony. Upewnijcie się, że zgadzacie się ze sobą.

Poniżej stwórz listę swoich mocnych i słabych stron.

Jakie są twoje **najsłabsze** strony?

1:

2:

3:

Jakie są twoje **najmocniejsze** strony?

1:

2:

3:

Do najmocniejszych stron możesz zaliczyć te aspekty umiejętności pracy w zespole, w których jesteś dobry, ale nadal możesz je poprawić. Do słabszych stron zalicz te obszary, nad którymi powinieneś jeszcze pracować.

Pamiętaj, że te poziomy są indywidualne i odzwierciedlają twoje przyzwyczajenia, wiedzę i doświadczenie i nie mogą być porównywane z innymi osobami.

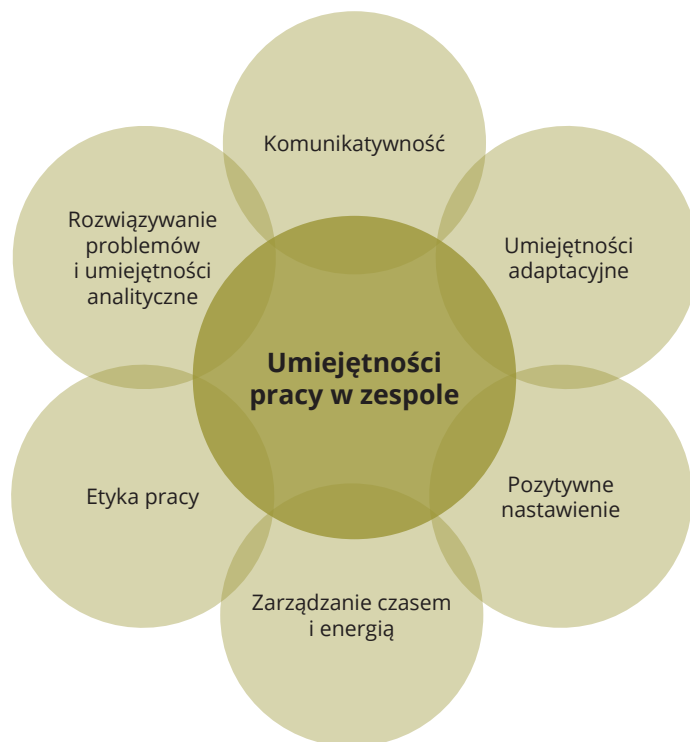

DALSZA PODRÓŻ – PRAKTYCZNE ZADANIA

Rozpocząłeś już podróż po umiejętnościach miękkich. Pomyśl o zadaniach lub projekcie, w które jesteś zaangażowany. Prawdopodobnie wymagają od ciebie współpracy z innymi ludźmi.

Praca zespołowa jako zbiór umiejętności

Jeśli pracowałeś już nad innymi rozdziałami, to prawdopodobnie zauważyłeś, że na pracę zespołową składa się wiele różnych umiejętności. Najlepiej myśleć o pracy zespołowej jako o zbiorze powiązanych ze sobą umiejętności.

Komunikatywność	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikuj się w sposób pewny. Przekazuj swoje pomysły w sposób jasny i w konstruktywny, szanując pozostałych członków zespołu. • Rozwiń umiejętność aktywnego słuchania. Słuchaj zanim odpowiesz i bądź otwarty na nowe pomysły. Akceptuj krytykę bez defensywnej postawy i kłócenia się o szczegóły. • Rozwiązuj konflikty. Nieporozumienia mogą pojawić się w różnych sytuacjach, gdy występuje różnica zdań lub popełniane są błędy. Użyj swoich umiejętności rozwiązywania konfliktów, aby znaleźć wyjście z sytuacji.
Umiejętności adaptacyjne	<ul style="list-style-type: none"> • Przezwyciężaj porażki. Zespół często napotyka trudne sytuacje, które wymagają zmiany podejścia lub kierunku działania. Bądź w stanie przystosować się do tych sytuacji i wspierać innych członków zespołu, którzy mogą potrzebować pomocy.
Pozytywne nastawienie	<ul style="list-style-type: none"> • Ucz się cały czas. Możesz zastanowić się nad tym, co działa dobrze i kontynuować naukę, rozwijać się i ulepszać w oparciu o swoje doświadczenia. • Skup się na pozytywach. Nie ignoruj złych rzeczy, ale skup się głównie na tych dobrych. Czuj się komfortowo, chwaląc innych członków zespołu, gdy na to zasługują.

Zarządzanie energią i czasem	<ul style="list-style-type: none"> • Bądź niezawodny. Przychodź na czas i wykonuj swoją część pracy. Kończ to, co zacząłeś.
Etyka pracy	<ul style="list-style-type: none"> • Bądź przygotowany, aby zrobić więcej niż minimum. Gdy pojawią się nieoczekiwane problemy, współpracuj z innymi i podejmij dodatkowy wysiłek, aby przywrócić sytuację do normy. • Dziel się swoją wiedzą i doświadczeniem. Wiedz, że każdy z członków zespołu ma szczególne talenty. Bez ograniczeń dziel się swoją wiedzą i doświadczeniem z resztą zespołu.
Rozwiązywanie problemów i umiejętności analityczne	<ul style="list-style-type: none"> • Pracuj razem z zespołem w celu rozwiązania problemu. Gdy zespół napotyka problem, współpracuj w sposób bezkonfliktowy i dziel się swoimi pomysłami, dążąc do wspólnego znalezienia rozwiązania.

Spójrz na każdy etap twojej dotychczasowej podróży.

- Jakie są twoje najsilniejsze umiejętności miękkie?
- Jak myślisz, które wymagają jeszcze pracy?
- Jakie umiejętności możesz wnieść do zespołu?
- Czy przychodzą ci do głowy jakieś inne umiejętności miękkie, które są potrzebne w pracy zespołowej, a nie ma ich w powyższej tabelce?

Zrób notatki w tabelce poniżej.

Moje najsilniejsze umiejętności miękkie:	Umiejętności, nad którymi muszę popracować:	Umiejętności, które mogę wnieść do zespołu:	Inne umiejętności potrzebne w zespole:

Sieci pracy zespołowej

Praca zespołowa stanowi fundament bycia człowiekiem. Jeśli nie nauczylibyśmy się, jak współpracować, ludzkość nigdy nie wyewoluowałaby do tak bogatej złożoności, jaką widzimy dzisiaj wokół siebie.

Wszystko, co konsumujemy i czego używamy, jest wynikiem sieci współpracy. Często jest to niewidoczne i po prostu się nad tym nie zastanawiamy. Kiedy jednak zaczniemy o tym myśleć, zrozumiemy, że jesteśmy połączeni z innymi ludźmi (z przeszłości, teraźniejszości i przyszłości) na sposoby, których prawdopodobnie nigdy nie byliśmy świadomi.

Kiedy ostatnio piłeś filiżankę kawy?

Jeśli piłeś ją w kawiarni, ktoś zatrudniony w zespole przygotował ją dla Ciebie. Ale to nie koniec. Inny zespół zrobił filiżankę, z której pijesz. Jeszcze inne zbudowały ekspres do kawy, zapewniły wodę i prąd. Na uprawach oddalonych o tysiące kilometrów wyrosły ziarna kawy. Zespół ludzi je wysuszył i uprażył, a następnie pracownicy transportowi przywieźli je do Europy. Jeśli dodałeś mleko, rolnik musiał najpierw wydoić krowę, mleko musiało być poddane pasteryzacji, zapakowane do kartonów i zawiezione do hurtowni. I tak dalej...

Pomyśl o 10 elementach sieci współpracy, której wynikiem są następujące przedmioty:

- Krzesło, na którym siedzisz
- Koszulka, koszula albo kamizelka, którą masz na sobie
- Laptop, tablet albo telefon, z którego regularnie korzystasz

Ile elementów tej sieci udało ci się znaleźć?

Ile zespołów było w to zaangażowanych?

Jaki wpływ te przedmioty mogą mieć na ludzi w przyszłości?

W razie konieczności, sprawdź nasze sugestie na ostatniej stronie rozdziału.

PLAN DZIAŁANIA

Ponieważ zespoły są tak ważne w naszym codziennym życiu, istotne jest ich dobre funkcjonowanie. Zrozumienie ról w zespole może pomóc jego członkom w bardziej efektywnej współpracy.

Zgodnie z jednym z podejść, istnieje pięć podstawowych ról w zespole¹:

Lider ma za zadanie rozdzielenie obowiązków i upewnienie się, że każdy z członków zespołu jest świadomy, jakie są wspólne cele. Jeśli ludzie rozproszą się i tracą cel z oczu, lider powinien sprowadzić ich z powrotem na właściwą drogę.

Stawiający wyzwania bez przerwy zadaje pytania na temat efektywności pracy zespołu, ale robi to w celu poprawienia pracy grupy. Czasami bawi się w „advokata diabła”, żeby znaleźć najlepsze rozwiązanie.

Wykonawca jest bardziej zajęty wykonywaniem zadań. Jest skłonny włożyć dużo wysiłku w pracę dla zespołu i nie lubi ludzi, którzy wymigują się od wykonywania swojej pracy.

Myśliciel lubi cofnąć się o krok i dokładnie przeanalizować sytuację. Może drobiazgowo przyrzeć się szczegółom albo skupić się na całości obrazu. Często jest w stanie wymyślić oryginalne rozwiązania.

Opiekun widzi swoją rolę w zapewnianiu dobrej atmosfery w zespole, łagodzeniu konfliktów i wspieraniu tych, którzy mają trudności. Może też używać poczucia humoru jako sposobu na odwrócenie uwagi od konfliktów.

Warto zdać sobie sprawę, że czasami możemy zmieniać role w zależności od zespołu, w którym pracujemy, możemy też przyjąć więcej, niż jedną rolę w zespole. Która rola najlepiej pasuje do ciebie?

Myślę, że jestem..... ponieważ .....

.....

.....

.....

¹ Zobacz: <https://cdkleadership.weebly.com/teamwork.html>

Niestety, w zespole różne rzeczy mogą się nie udać. Dobry zespół to taki, w którym znajdziemy mieszankę różnych charakterów zamiast jednego dominującego typu.

Co poszło nie tak? Jaką radę dałbyś ludziom w poniższych zespołach? Pomyśl o tym lub przedyskutuj z inną osobą. Nie musisz nic pisać.

Grupa dostała od klienta skrót podstawowych informacji na temat jego oczekiwań i zabrała się do pracy szybko i efektywnie. Jednak zabrakło wyraźnych wskazówek od klienta w trakcie wykonywania zadania, nikt z zespołu też nie zapytał o nie. Niestety, klient nie jest zadowolony z ostatecznych rezultatów. Wszyscy byli tak zajęci wykonywaniem zadań i kończeniem projektu, że nikt nie zatrzymał się, żeby pomyśleć o jakości pracy.

Ci pracownicy biurowi nie dogadują się ze sobą. Mają mnóstwo pracy, ale ciągle kłócą się o najlepszy sposób jej wykonania. Kilka osób próbuje przejąć rolę lidera, ale większość i tak myśli, że sami wszystko wiedzą najlepiej. Każdy ma swoją opinię i się jej trzyma. Kręcą się w kółko, a termin wykonania zadania zbliża się wielkimi krokami.

Pomyśl o grupie albo zespole, którego częścią byłeś w przeszłości. Możesz przedyskutować następujące zagadnienia.

- Czy każda z ról zespołowych miała swojego reprezentanta?
- Czy któregoś z nich zabrakło?
- Czy może zbyt wiele osób chciało wcielić się w tę samą rolę?
- Kto był najbardziej efektywnym członkiem zespołu? Dlaczego?
- Kto był najmniej efektywnym członkiem zespołu? Dlaczego?
- Czy zespół odniósł sukces, czy poniósł porażkę? Dlaczego?

Pomyśl o swoim „wymarzonym zespole”. Zrób notatki w tabelce poniżej.

Kto z twoich przyjaciół, rodziny i kolegów, byłby częścią tego zespołu i dlaczego?

Lider	Stawiający wyzwania	Wykonawca	Myśliciel	Opiekun

Teraz pomyśl o grupie lub zespole, w który aktualnie jesteś zaangażowany (lub będziesz w niedalekiej przyszłości). Najlepiej, aby był związany z projektem albo działaniem, które wykonujesz teraz.

Celem zespołu jest:

Role zespołowe, których potrzebujemy, to:

Jesteś gotowy, możesz zacząć! Na początku twojej pracy zespołowej zrób kilka notatek.

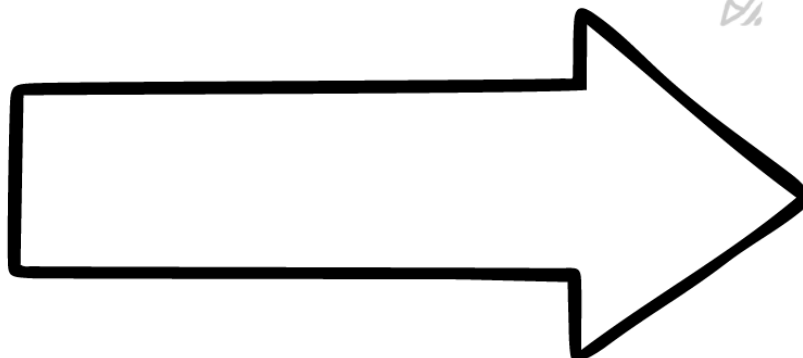
Jaka jest twoja rola w zespole?	Czy potrafisz rozpoznać role innych członków zespołu?	Kto jest najlepszym graczem zespołowym? Dlaczego?
W jaki sposób pomagasz zespołowi? Jaki jest twój wyjątkowy wkład w pracę zespołu?		
Jak używasz swoich umiejętności w następujących obszarach?		
Umiejętności komunikacyjne	Umiejętności adaptacyjne	Pozytywne nastawienie
Zarządzanie energią i czasem	Etyka pracy	Rozwiązywanie problemów i umiejętności analityczne
Pomyśl o jednym problemie, z którym spotkał się zespół i o tym, w jaki sposób został on rozwiązany.	Jaka była Twoja rola w rozwiązaniu tej trudności?	Jaka była rola pozostałych członków zespołu?

REFLEKSJA I SAMOOCENA

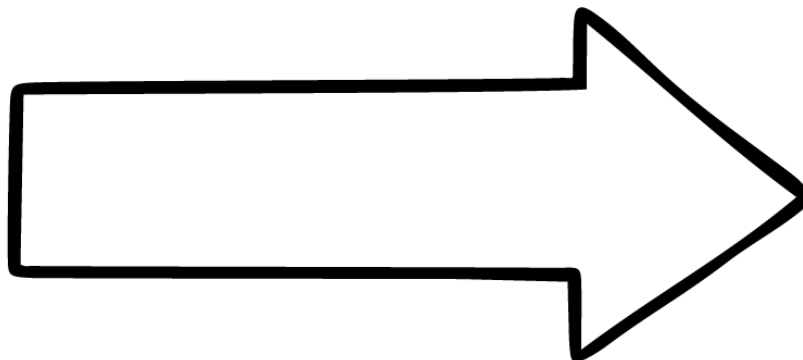
Jak ci poszło? Dzięki poniższemu schematowi masz możliwość zastanowić się jak poprawiłeś swoje umiejętności zespołowej. Uzupełnij każdą strzałkę swoimi rezultatami i przemyśleniami.

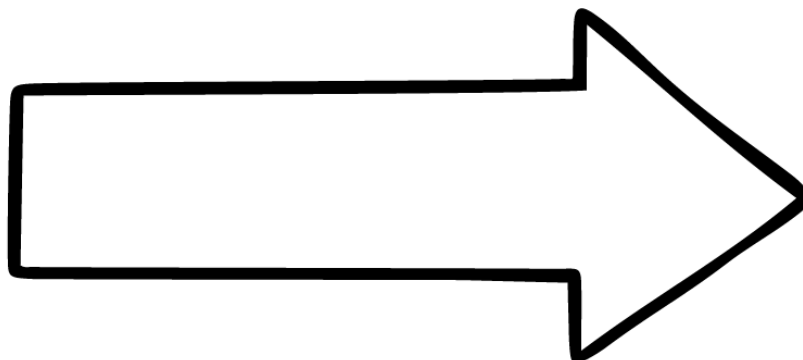
Które zadanie
wykonałeś?

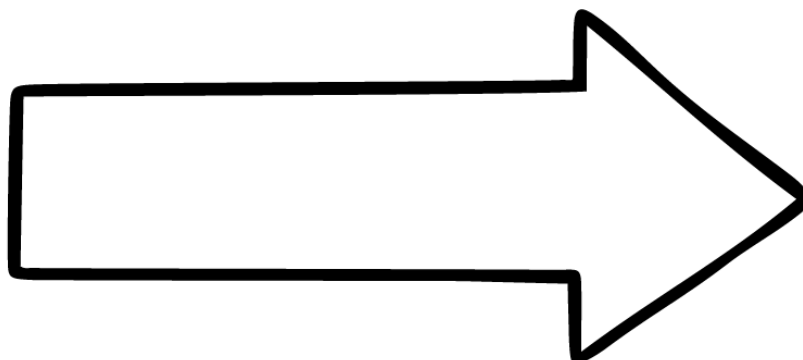
Czy kierowałeś się
własną opinią o pracy
zespołowej? W jaki
sposób?

Czy możesz teraz zostać
lepszym członkiem
zespołu? W jaki sposób?

Jakie nowe umiejętności
pracy zespołowej
będziesz rozwijał
w przyszłości?

PO ZAKOŃCZENIU PODRÓŻY – SPRAWDŹ SWOJE UMIEJĘTNOŚCI

Już prawie ukończyłeś ten etap podróży. Wykorzystałeś go, by popracować nad swoimi umiejętnościami pracy w zespole. Teraz nadszedł czas, aby zobaczyć, jak daleko dotarłeś. Zaznacz te pola, które najlepiej odzwierciedlają twój obecny poziom umiejętności.

		Rozwijające się		Utrwalane	Ukształtowane	
		Nigdy – to dla mnie trudne	Rzadko	Czasami	Często	Zawsze – nie ma problemu
	Przykład: <i>Lubię pracować z innymi ludźmi, dzielić się pomysłami i zadaniami w celu osiągnięcia wspólnego celu.</i>	1	2	3	4	5
1	Lubię pracować z innymi ludźmi, dzielić się pomysłami i zadaniami w celu osiągnięcia wspólnego celu.	1	2	3	4	5
2	Mam motywację do wykonywania swoich zadań, ale wiem też, kiedy poprosić o pomoc innych ludzi.	1	2	3	4	5
3	Ufam innym ludziom i akceptuję ich sposoby wykonywania zadań.	1	2	3	4	5
4	Jestem dobrym słuchaczem i przyjmuję do wiadomości nowe sposoby wykonywania pracy.	1	2	3	4	5
5	Rozumiem znaczenie mowy ciała w efektywnej komunikacji.	1	2	3	4	5
6	Szanuję pomysły i wartości kulturowe innych ludzi i radzę sobie z konfliktami.	1	2	3	4	5
7	Rozumiem swoją rolę w większym zespole.	1	2	3	4	5
8	Znajduję kreatywne rozwiązania problemów.	1	2	3	4	5
9	Ustalam cele i planuję działania zmierzające do ich osiągnięcia.	1	2	3	4	5
10	Informuję innych o postępie pracy i daję im znać o ewentualnych opóźnieniach.	1	2	3	4	5

Zaznacz pole, które najlepiej oddaje twój ogólny poziom umiejętności związanych z pracą zespołową.

Ogólnie, moje umiejętności pracy w zespole są:	Rozwijające się	Utrwalane	Ukształtowane
--	-----------------	-----------	---------------

Rozwijające się = twoje umiejętności zaczynają rosnąć.

Utrwalane = ćwiczysz i rozwijasz swoje umiejętności, ale możesz osiągnąć więcej.

Ukształtowane = rozwinięte swoje umiejętności na tyle dobrze, że stały się częścią twojej codziennej rutyny.

Ponownie poproś tę samą osobę, która dobrze cię zna, by zaznaczyła w tabeli poniżej pola najlepiej oddające twój aktualny poziom umiejętności. Ta osoba nie powinna wcześniej widzieć twoich odpowiedzi!

Ocena dokonana przez:		Rozwijające się		Utrwalane	Ukształtowane	
Relacja z podopiecznym:		Nigdy – to dla mnie trudne	Rzadko	Czasami	Często	Zawsze – nie ma problemu
	Przykład: <i>Lubi pracować z innymi ludźmi, dzielić się pomysłami i zadaniami w celu osiągnięcia wspólnego celu.</i>	1	2	3	4	5
1	Lubi pracować z innymi ludźmi, dzielić się pomysłami i zadaniami w celu osiągnięcia wspólnego celu.	1	2	3	4	5
2	Ma motywację do wykonywania swoich zadań, ale wie też, kiedy poprosić o pomoc innych ludzi.	1	2	3	4	5
3	Ufa innym ludziom i akceptuje ich sposoby wykonywania zadań.	1	2	3	4	5
4	Jest dobrym słuchaczem i przyjmuje do wiadomości nowe sposoby wykonywania pracy.	1	2	3	4	5
5	Rozumie znaczenie mowy ciała w efektywnej komunikacji.	1	2	3	4	5
6	Szanuje pomysły i wartości kulturowe innych ludzi i radzi sobie z konfliktami.	1	2	3	4	5
7	Rozumie swoją rolę w większym zespole.	1	2	3	4	5
8	Znajduje kreatywne rozwiązania problemów.	1	2	3	4	5
9	Ustala cele i planuje działania zmierzające do ich osiągnięcia.	1	2	3	4	5
10	Informuje innych o postępie pracy i daje im znać o ewentualnych opóźnieniach.	1	2	3	4	5

Zaznacz pole, które najlepiej oddaje ogólny poziom umiejętności pracy w zespole podopiecznego.

Ogólnie, jej/jego umiejętności pracy w zespole są:	Rozwijające się	Utrwalane	Ukształtowane
--	-----------------	-----------	---------------

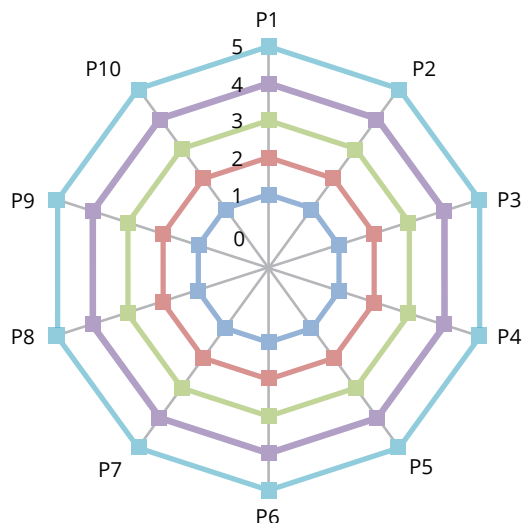
Rozwijające się = twoje umiejętności zaczynają rosnąć.

Utrwalane = ćwiczysz i rozwijasz swoje umiejętności, ale możesz osiągnąć więcej.

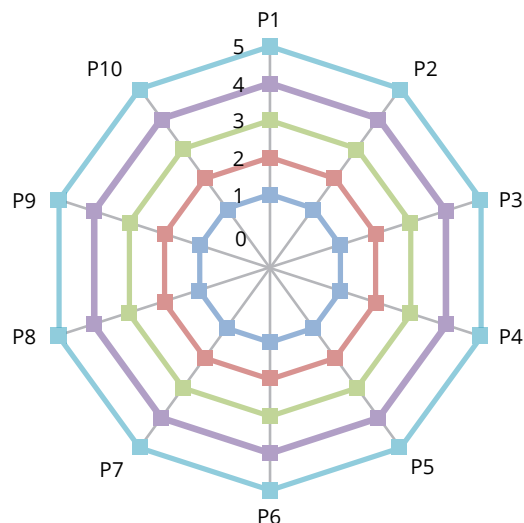
Ukształtowane = rozwinąłeś swoje umiejętności na tyle dobrze, że stały się częścią twojej codziennej rutyny.

Następnie, przedstaw wasze odpowiedzi w formie diagramu-pajęczyny.
Jeśli potrzebujesz wskazówek, zajrzyj do rozdziału **Wstęp i podstawowe informacje**.

Moje odpowiedzi:

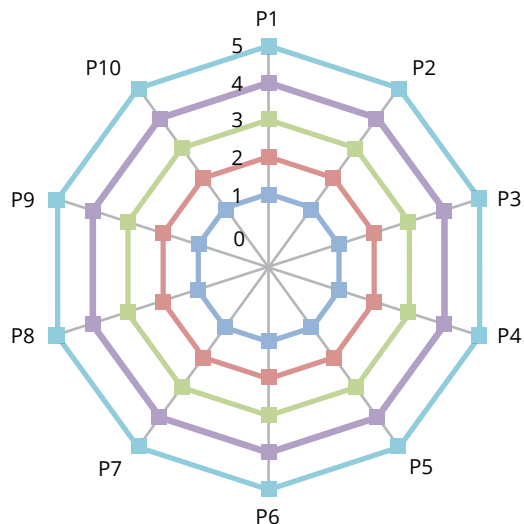
Odpowiedzi drugiej osoby:

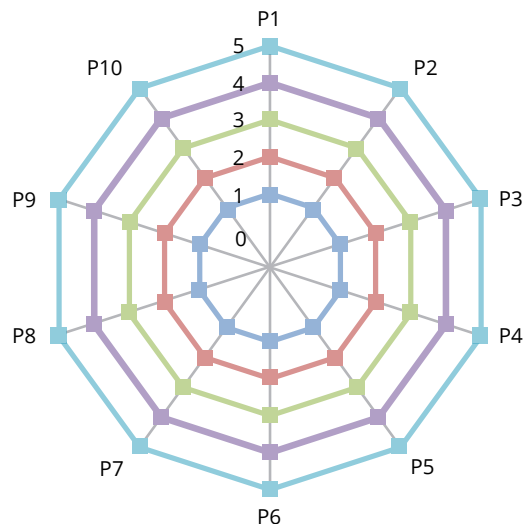
Jeśli wasze diagramy wyglądają tak samo, przejdź do następnego kroku.
Jeśli różnią się od siebie, uzgodnijcie razem jeden wspólny diagram.

Narysuj dwie pajęczyny - twoje umiejętności przedtem i teraz.

Moje umiejętności przedtem:

Moje umiejętności teraz:

Czy powyższe diagramy różnią się od siebie? Jak duży postęp poczyniłeś?

Jeśli diagramy są takie same, nie załamuj się! Czasem trzeba zrobić jeden krok do tyłu, by zrobić trzy do przodu albo poświęcić więcej czasu, by rozwinąć swoje umiejętności. Wszystko to jest nieodłączną częścią podróży!

Pamiętaj, że te poziomy są indywidualne i odzwierciedlają twoje przyzwyczajenia, wiedzę i doświadczenie i nie mogą być porównywane z innymi osobami.

KOLEJNE KROKI

Ta część podróży dobiega już końca. Czas przygotować do kolejnego etapu.

1. W jaki sposób będziesz kontynuował rozwijanie swoich umiejętności pracy zespołowej?

Będę dalej rozwijał moje umiejętności pracy zespołowej poprzez:

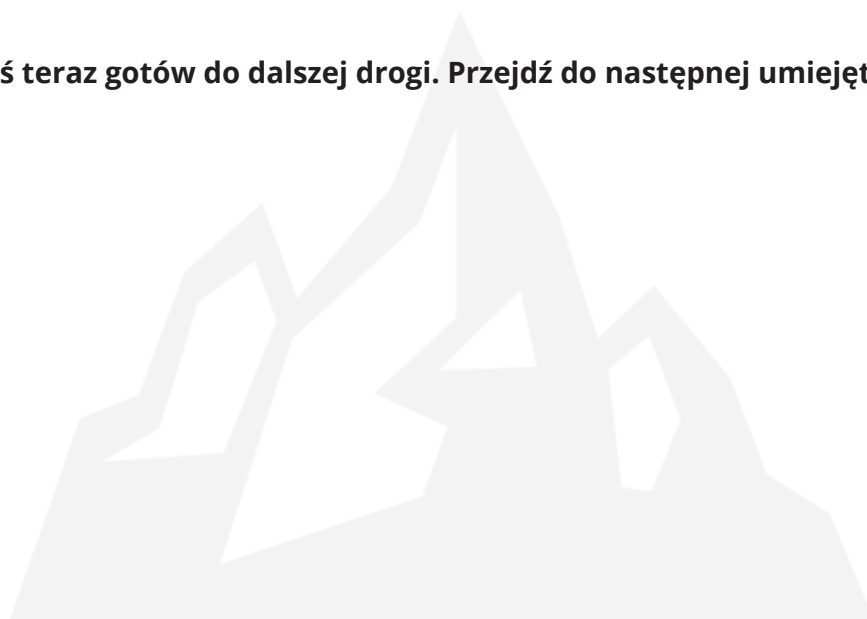
2. Starasz się o nową pracę lub udział w szkoleniu i musisz podzielić się swoim doświadczeniem w pracy zespołowej.

Jakie przykłady możesz podać w zgłoszeniu?

3. Twoje zgłoszenie spodobało się i zostałeś zaproszony na rozmowę kwalifikacyjną.

Jakie dalsze przykłady obrazujące twoje umiejętności pracy zespołowej przedstawiś w czasie rozmowy?

Jesteś teraz gotów do dalszej drogi. Przejdź do następnej umiejętności.

Karta odpowiedzi

Poniżej znajdziesz kilka sugerowanych odpowiedzi do zadania związanego z sieciami współpracy. Im więcej połączeń znajdziesz, tym więcej siedzi zbudujesz, a każda z nich to kolejna, nieskończona ilość nowych połączeń.

Krzesło

1. Zespół dbał o las, z którego pochodzi drewno.
2. Zespół ściął drzewo.
3. Zespół pociął drewno na kawałki, z których można budować meble.
4. Zespół przygotował tapicerkę w fabryce.
5. Zespół utkał tkaninę, którą przykryty jest mebel.
6. Zespół projektantów zaprojektował model krzesła.
7. Zespół w fabryce złożył wszystkie elementy krzesła.
8. Zespół przetransportował krzesło do magazynu, a następnie sklepu, prawdopodobnie na statku lub w ciężarówce.
9. Zespół specjalistów przygotował kampanię marketingową, której celem była sprzedaż krzesła.
10. Zespół pracowników w sklepie sprzedął krzesło.

Koszulka

1. Zespół ludzi uprawiał pole bawełny, z której zrobiono następnie koszulkę.
2. Zespół stworzył barwnik, który nadał koszulce kolor.
3. Zespół uszlachetnił bawełnę tak, aby nadawała się do produkcji ubrań.
4. Zespół stworzył wzór i nadruk na koszulce.
5. Zespół szwaczek pociął materiał i zszył go w kształt koszulki.
6. Zespół stworzył maszyny do szycia, których użyły szwaczki.
7. Zespół dostarczył koszulkę do magazynu.
8. Zespół przetransportował koszulkę do sklepu, by ją sprzedać.
9. Zespół zaprojektował kampanię reklamową sklepu.
10. Zespół sprzedawców sprzedał koszulkę.

Laptop

1. Zespół ludzi pracował w kopalni, by wydobyć rzadkie minerały.
2. Zespół zespawał mikroczipy.
3. Zespół zaprojektował i stworzył pozostałe elementy, takie jak kamera, przyciski, ekran itp.
4. Zespół złożył wszystkie części laptopa w całości.
5. Zespół zaprojektował wygląd zewnętrzny laptopa.
6. Zespół stworzył system operacyjny (np. Windows).
7. Zespół zaprojektował i stworzył programy i aplikacje do laptopa (np. firmy Microsoft).
8. Zespół zaprojektował kampanię marketingową laptopa.
9. Zespół przetransportował laptop do magazynu, a następnie sklepu.
10. Zespół sprzedawców sprzedał laptopa.

Wszystkie powyższe elementy mogą mieć w przyszłości wpływ na ludzi na różne sposoby. Mogą zostać sprzedane albo подарowane komuś. Mogą być też poddane recyklingowi i przerobione na nowy produkt. Albo mogą skończyć na wysypisku śmieci, gdzie przez lata będą się rozkładać. W przypadku laptopa, wyrzucenie go na śmietnik prawdopodobnie spowodowałoby toksyczny wyciek i zanieczyszczenie gleby, spowodowane degradacją minerałów i plastiku. Toksyny pozostałyby w środowisku przez wiele lat, powodując zagrożenie dla życia przyszłych pokoleń. W przypadku krzesła, tapicerka może być wyprodukowana z materiałów syntetycznych i również rozkładać się przez wiele lat, wywołując podobne, negatywne efekty dla środowiska.

